

ΥΠ.Π.Ε.Θ./ΚΠ

111572/3-7-2017 2:04 μμ

B1

Β
ΣΤ
ωνταριού
συλληφτή

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ
Δ/ΝΣΗ: ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &
ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ
Ταχ. Δ/νση: Κηφισίας 124
& Ιατρίδου 2
Ταχ. Κώδ.: 115 26 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Χρ. Εκίζογλου
Τηλέφωνο: 210 6987727
FAX: 210 6987730

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2017
Αριθ.Πρωτ.2/ 46004 /0026

ΠΡΟΣ: Το Υπουργείο Παιδείας,
Έρευνας και Θρησκευμάτων
Τενική Διεύθυνση
Οικονομικών Υπηρεσιών
Διεύθυνση Τακτικού
Προϋπολογισμού, Μ.Π.Δ.Σ.
& Π.Δ.Ε.
Τμήμα: Β'
A. Παπανδρέου 37
15180 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΘΕΜΑ: «Οικονομική ενίσχυση οικογενειών με τέκνα υποχρεωτικής εκπαίδευσης (άρθρο 27, παρ. 3, ν. 3016/2002)».

ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας 99389/B1/14-6-2017.

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό, με το οποίο ζητούνται οι απόψεις της Υπηρεσίας μας αναφορικά με την δυνατότητα καταβολής της εισοδηματικής ενίσχυσης του άρθρου 27, παρ. 3 του ν. 3016/2002 μετά την 18-5-2017 και για θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσής μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

A.1.α. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27, παρ. 3 του ν. 3016/2002 (A.110), σε οικογένειες Ελλήνων υπηκόων και υπηκόων κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων και των μονογονεϊκών, που έχουν τέκνα που φοιτούν σε δημόσια σχολεία και το ετήσιο οικογενειακό εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, καταβάλλεται από το έτος 2002 ετήσια οικονομική ενίσχυση ύψους τριακοσίων (300) ευρώ για κάθε

παιδί μέχρι το πέρας της υποχρεωτικής εκπαίδευσής τους και κατ' ανώτατο όριο μέχρι και του δέκατου έτους (16ου) της ηλικίας του.

Η ενίσχυση αυτή καταβάλλεται με τη λήξη εκάστου σχολικού έτους, μετά από βεβαίωση του διευθυντή του σχολείου για την εγγραφή του μαθητή και την κανονική παρακολούθηση των μαθημάτων κατά το σχολικό έτος που έληξε.

β. Με την κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσα αριθμ 2/46354/0026/20-7-2012 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β. 2204), καθορίστηκε η διαδικασία και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πληρωμή της εισοδηματικής ενίσχυσης οικογενειών με τέκνα υποχρεωτικής εκπαίδευσης και χαμηλά εισοδήματα. Οι δαπάνες για την καταβολή εισοδηματικής ενίσχυσης οικογενειών με τέκνα υποχρεωτικής εκπαίδευσης και χαμηλά εισοδήματα βαρύνουν τους οικείους Ειδικούς φορείς του Π/Υ των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Τουρισμού (181 και 182), στους οποίους μεταφέρονται σχετικές πιστώσεις από τον Π/Υ του Υπουργείου αυτού όπου προβλέπονται ετησίως. Με τη λήξη του σχολικού έτους οι δικαιούχοι της εισοδηματικής ενίσχυσης υποβάλλουν σχετικές αιτήσεις στο διευθυντή του οικείου σχολείου. Η βεβαίωση του Διευθυντή δημόσιου σχολείου Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, από την οποία προκύπτει η εγγραφή του μαθητή σε τάξη υποχρεωτικής εκπαίδευσης και η κανονική παρακολούθηση των μαθημάτων κατά το σχολικό έτος που έληξε είναι μοναδική και δεν επανεκδίδεται σε καμία περίπτωση.

2. Με τις διατάξεις των άρθρων 3, παρ. 1 του π.δ. 201/1998 (Α.161) και 1, παρ. 1 του π.δ. 104/1979 (Α. 23), ορίζεται ότι το σχολικό έτος των σχολείων Πρωτοβάθμιας Δημόσιας και Ιδιωτικής Εκπαίδευσης αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31^η Αυγούστου του επόμενου έτους. Το σχολικό έτος για τα γυμνάσια, τις τεχνικές επαγγελματικές σχολές (ΤΕΣ) και τα λύκεια δημόσια και ιδιωτικά, αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και τελειώνει την 31^η Αυγούστου του επόμενου έτους.

B. Επίσης, με τις διατάξεις των άρθρων 140, παρ. 1 και 141 του ν. 4270/2014 (Α.143), ορίζεται ότι οποιαδήποτε απαίτηση κατά του Δημοσίου, παραγράφεται μετά την παρέλευση πενταετίας, εφόσον από άλλη γενική ή ειδική διάταξη δεν ορίζεται βραχύτερος χρόνος παραγραφής αυτής. Η παραγραφή οποιασδήποτε απαίτησης κατά του Δημοσίου αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκε και είναι δυνατή η δικαστική της επιδίωξη, με την επιφύλαξη κάθε άλλης ειδικής διάταξης του νόμου αυτού.

Γ.1. Με τις διατάξεις του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α.94), τέθηκε σε βαθμιαία εθνική εφαρμογή Πρόγραμμα υπό τον τίτλο «Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης εντός του Ιουλίου 2016 σε τριάντα (30) μικρούς και μεσαίους Δήμους». Το Πρόγραμμα είναι αμιγώς προνοιακού χαρακτήρα, απευθύνεται σε νοικοκυριά, που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και λειτουργεί κατά τρόπο συμπληρωματικό στο πλαίσιο εφαρμογής δημόσιων πολιτικών καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

2. Στη συνέχεια, με τις διατάξεις του άρθρου 22, παρ. 1 του ν. 4445/2016 (Α.235), το ανωτέρω Πρόγραμμα επεκτάθηκε, από 1-1-2017, σε όλους τους Δήμους της Χώρας.

3. Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 235 του προαναφερόμενου νόμου, εκδόθηκε η αριθ. Γ.Δ. 5οικ. 2961-10/24-1-2017 κ.υ.α. (Β.128), με την οποία καθορίσθηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του Προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (Κ.Ε.Α.). Στο άρθρο 7 της εν λόγω κ.υ.α. προβλέπεται ότι το δικαίωμα στην καταβολή της υπόψη εισοδηματικής ενίσχυσης ισχύει από την 1^η ημέρα του επόμενου μήνα από αυτό κατά τον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έγκρισής της.

Δ.1. Με τις διατάξεις του άρθρου 57, παρ. 1.α. του ν. 4472/2017 (Α. 74), καταργήθηκαν, από 19-5-2017, οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 3016/2002.

2. Στην Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4472/2017, αναφέρεται ότι: « Στο πλαίσιο της εφαρμογής από 1-2-2017, του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 22 του ν. 4445/2016 (Α.236) και της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας κ. υπουργικής απόφασης με αριθμ. Γ.Δ. 5 οικ. 2961-10 (Β.128) χορηγείται σε νοικοκυριά που πληρούν τις οριζόμενες από την παραπάνω νομοθεσία προϋποθέσεις οικονομική ενίσχυση υπό μορφή επιδόματος προς διασφάλιση ενός ελάχιστου εισοδήματος που να αντιμετωπίζει τις βασικές ανάγκες διαβίωσής τους.

Το Κ.Ε.Α. καλύπτει, μεταξύ άλλων, ανάγκες για τις οποίες είχαν κατά καιρούς θεσμοθετηθεί τα ειδικά επιμέρους επιδόματα που ακολουθούν και ενσωματώνονται στο Κ.Ε.Α.: α) Οικονομική ενίσχυση οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα, που έχουν παιδιά σχολικής ηλικίας, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 3016/2002 (Α.110). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση της ανωτέρω ρύθμισης, σκοπός ήταν η ενίσχυση οικογενειών χαμηλών εισοδημάτων με παιδιά σχολικής ηλικίας, προκειμένου να τους παρέχουν τα βασικά σχολικά είδη για να μη διακόπτουν την υποχρεωτική εκπαίδευση. Την ανάγκη αυτή καλύπτει το εθνικής εφαρμογής πρόγραμμα του Κ.Ε.Α., διότι αφορά στα ίδια εισοδηματικά όρια που περιλάμβανε η προϋπάρχουσα ρύθμιση και ανάλογο ποσό, β) ....., γ) .....

Συμπερασματικά η καθολική εφαρμογή του Κ.Ε.Α. αντιμετωπίζει όλες τις ανάγκες για τις οποίες είχαν θεσμοθετηθεί σε προηγούμενο χρόνο ειδικά επιδόματα και παροχές και τα ενσωματώνει. Συνεπώς, δεν υπάρχει πλέον λόγος στόχευσης των συγκεκριμένων αναγκών από άλλες πηγές ούτε και συνέχισης ισχύος των νομοθετικών ρυθμίσεων που προέβλεπαν τα συγκεκριμένα επιμέρους επιδόματα ».

E.1. Από το συνδυασμό των ανωτέρω θεωρούμε ότι ισχύουν τα ακόλουθα: α) ο χρόνος παραγραφής της εισοδηματικής ενίσχυσης οικογενειών χαμηλών εισοδημάτων με παιδιά σχολικής ηλικίας, είναι πενταετής, σύμφωνα με τον γενικής εφαρμογής κανόνα του άρθρου 140, παρ. 1 του ν. 4270/2014, β) ζήτημα

παραγραφής της απορρέουσας από την ενίσχυση αυτή χρηματικής απαίτησης δύναται να τεθεί μόνον από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο συνέτρεξαν όλες οι προϋποθέσεις γένεσης του επίμαχου δικαιώματος, γ) η αξίωση της υπόψη εισοδηματικής ενίσχυσης γεννάται και, συνεπώς, εντάσσεται στην περιουσιακή σφαίρα του δικαιούχου, από την στιγμή που θα συντρέξουν όλες οι τασσόμενες από το νόμο προϋποθέσεις, ήτοι, στην προκειμένη περίπτωση, μεταξύ άλλων από την λήξη του σχολικού έτους, η οποία δεν έλαβε χώρα για το τρέχον σχολικό έτος 2016-2017, εφόσον οι διατάξεις του άρθρου 27, παρ. 3 του ν. 3016/2002, καταργήθηκαν ρητά στις 19-5-2017 με τις διατάξεις του άρθρου 57, παρ. 1 του 4472/2017 και σιωπηρά από 1-2-2017 στο πλαίσιο εφαρμογής του Κ.Ε.Α., με τις διατάξεις του άρθρου άρθρου 22 του ν. 4445/2016, ε) με την διάταξη του άρθρου 57, παρ. 1 του 4472/2017, θεσπίστηκε πάγια καταργητική της εν λόγω ενίσχυσης ρύθμιση, που καταλαμβάνει όλους τους δικαιούχους, για το μετά την έναρξη ισχύος της διάστημα, χωρίς όμως να θίγονται ήδη γεγενημένες αξιώσεις δικαιούχων που κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου αυτού είχαν ήδη συμπληρώσει τις προϋποθέσεις απόληψης της ενίσχυσης κατά τα ως άνω, δηλαδή, εκείνων οι οποίοι έχουν υποβάλει αιτήσεις στη Διοίκηση υπό το καθεστώς του προϊσχύσαντος ν. 3016/2002 και πληρούσαν τις κατά νόμο ουσιαστικές προϋποθέσεις γένεσης της αξίωσής τους. Και τούτο, διότι με την διάταξη αυτή δεν επιχειρήθηκε η αναδρομική κατάργηση της ενίσχυσης, δηλαδή η ανατροπή δικαιωμάτων που απέκτησαν, με βάση τις καταργούμενες ρυθμίσεις, οι δικαιούχοι που τηρούσαν τις προϋποθέσεις για την καταβολή της, αλλά η για το μέλλον ολοσχερής κατάργηση της εν λόγω ενίσχυσης για όλους.

2. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, θεωρούμε ότι: α) η καταβολή της προαναφερόμενης ενίσχυσης διακόπτεται από 19-5-2017, ανεξάρτητα από το χρόνο πλήρωσης των προϋποθέσεων του άρθρου 27, παρ. 3 του ν. 3016/2002, β) από 1-2-2017 και εξής, η εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών με τέκνα υποχρεωτικής εκπαίδευσης (άρθρο 27, παρ. 3, ν. 3016/2002) έχει αντικατασταθεί με άλλη παροχή, ήτοι από το Κ.Ε.Α. και γ) δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί από τους δικαιούχους μέχρι και 18-5-2017

και εκκρεμούν στις αρμόδιες υπηρεσίες, τα οποία αφορούν την καταβολή της εν λόγω ενίσχυσης μέχρι και το σχολικό έτος 2015-2016, θα κριθούν, για λόγους χρηστής διοίκησης, με βάση το νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά την υποβολή τους.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:
Όλες τις Δ.Υ.Ε.Ε.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1) Γραφείο κ. Αναπλ. Υπουργού (1)
- 2) Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα (1)
Δημοσιονομικής Πολιτικής
- 3) Γραφείο κ. Γεν. Διευθυντή (1)
Θησαυροφυλακίου και
Δημοσίου Λογιστικού
- 4) Διεύθυνση Συντονισμού και (3)
Ελέγχου Εφαρμογής
Δημοσιολογιστικών Διατάξεων

Με εντολή Αναπλ. Υπουργού
Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης
MARIA NIΦΟΡΟΥ

